

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES
EXAMINATION: JANUARY – 2023
FIRST SEMESTER
Subject: Rural Studies (SC-104)

Date: 20/01/2023

Total marks: 100

Time: 10.00 am to 1.00 pm

Instructions: 1) Attempt any *Five* questions.
2) All questions carry **equal (20)** marks.

- Q. 1) What is rural Sociology? Explain characteristics of rural society. (20)
Q. 2) Elucidate class structure in rural society. (20)
Q. 3) What is peasant society? Write characteristics of peasant society. (20)
Q. 4) Write an essay on problem of bonded labour. (20)
Q. 5) What is globalization? State characteristics of globalization. (20)
Q. 6) Prepare a note on commercialization of agriculture after globalization. (20)
Q. 7) Explain Marxist approach to study rural society. (20)
Q. 8) Prepare a note on rural society and globalization. (20)
Q. 9) Write an essay on women's role in agricultural sector. (20)
Q.10) **Write Short notes. (Any Two)** (20)
a) Characteristics of tribal society
b) Colonial India
c) A. R. Desai's approach of study rural society.
d) Land alienation

मराठी रूपांतर

सूचना : १) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा. २) सर्व प्रश्नांना समान गुण (२०) आहेत.

- प्र. १) ग्रामीण समाजशास्त्र म्हणजे काय? ग्रामीण समाजाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. (२०)
प्र. २) ग्रामीण समाजातील वर्गरचना विशद करा. (२०)
प्र. ३) शेतकरी समाज म्हणजे काय? शेतकरी समाजाची वैशिष्ट्ये लिहा. (२०)
प्र. ४) वेढबिगारीची समस्या यावर निबंध लिहा. (२०)
प्र. ५) जागतिकीकरण म्हणजे काय? जागतिकीकरणाची वैशिष्ट्ये मांडा. (२०)
प्र. ६) कृषीचे जागतिकीकरणानंतर झालेले व्यापारीकरण यावर टिपण तयार करा. (२०)
प्र. ७) ग्रामीण अभ्यासासाठीचा मार्क्सवादी दृष्टिकोन स्पष्ट करा. (२०)
प्र. ८) ग्रामीण समाज आणि जागतिकीकरण याविषयी टिपण तयार करा. (२०)
प्र. ९) कृषिक्षेत्रात स्त्रियांची भूमिका यावर निबंध लिहा. (२०)
प्र. १०) **टिपा लिहा. (कोणतेही दोन)** (२०)
अ) आदिवासी समाजाची वैशिष्ट्ये
ब) वासहतिक भारत
क) ग्रामीण अभ्यासासाठीचा ए. आर. देसाई यांचा दृष्टिकोन
ड) जमीन परकीयता